

כה:

עין משפט
נר מצוה

לג א מ"י פ"ד מהל'
פסולי מוקדשין הל'
א ופ"ד מהל' תמורה
הל"ב:
לד ב מ"י פ"ד מהל'
פסולי מוקדשין
הל"ד:
לה ג מ"י שם הל"טו:
לו ד מ"י שם פ"ה
הל"ה:

נוסחת הריב"ן

(א) (וּשְׁלֹמֹה) לִיחָא כְּכִי:
(ב) (וְאַחַב) לִיחָא כְּכִי: (ג) וְחִי:
(ד) וְחָא וְלֵד: (ה) וְחִי:
(ו) שְׁהִידִים: (ז) (וְאִשָּׁה) לִיחָא
כְּכִי: (ח) תִּרְחַח עִינֵי סְסִיל
עֵלֵי, גִּלְיוֹן עִינֵי: (ט) וְחִי:
כָּה גִיבֵר: (י) לָשֵׁם עֵלֵי:
כִּי כְדָמְחָר כָּל הָיָא לִישֵׁן וְחִי:
(כ) וְחִי וְחִי לִיחָא:
(ל) לִמְחַכֵּחַ כְּכִי: (מ) גִּלְיוֹן וְחִי
קִשִּׁי: (נ) אִשָּׁם הוּא הוּא
קִרְבִּי: (ס) דְּלֵחוֹ: (ע) וְחִי:
לִיכִי: (פ) מִדְּמִיָּה: (צ) וְחִי:
שִׁחֵר חִיבִי:

מוסף רש"י

[illegible]

פי' הרא"ש

למה לי קרא לחטאת ואשם
למפוט? אבין קריבין
להכתב גמירי לה גמולתיה
אולי: הלהב גמירי לה כל
שבחאטא מהה בשאטם
דוהה. תריעה דה בשחאטא
יביא בדיה עולה אבל
איהו גופא לא: אשם
שניחך לנפש שמסור
לדוהה אשם: שחתי לשם
עולה כשר. הלהב היא
בגויז כמל' אמר מי. וחי
ליכא המשמש דוקא בגויז
היא הלהב אבל לא בשאר
חיובי קרבנות: והתניא
ושאר חיובי קניין שחתי
כגון זה וזה ויחולתה

א) משמע דלפני רבינו לא היה הגירסא כגמ' אחר חר' הלכה היא.

ואי מקרא ה"א לא יקריבה חטאת ואשם
אשם ירבה קמ"ו הילכתא חטאת ממה
ותמורת אשם קריבה עולה
דווקא: רבי עקיבא אוסר אין צריך
חרי הוא אוסר אשם הוא
קרב ואין חבורתו קריבה הא
פ"ט קרא. וז"ל נשמי ליה
אזיטורין קרא למיקם עליה בעשה
דכשני לשל לרבי ישמעאל וי"ל דהוא
ללא משמע עשה [וכן] כמו רק דהוי
מייעוטא וז"ל ומאי קאמר ר"ע לר'
ישמעאל אינו נזרק קא אזיטורין
שפיר קרא דר' ישמעאל לעשה דלא
משמע מוחא וז"ל דר"ע מייעט
קטעי צמליה: דר' ישמעאל דס'
לע"ז ליה לר' ישמעאל הילכתא דמשמ
חטאות ולא מייתי ר' ישמעאל קרא
נדרק לנמד עפשה אלא למיעוטא
ששאינו קרב ומש"ה [אמר] אינו נזרק
לז"ל הוה [אומר וכו'] דמשמע שפיר
מייעוטא דאינו קרב וז"ל ואשמי מלי
קא"ל ר"ע אינו נזרק [הא] ר"ע
גופיה לא דריש הוא להאי דרשא
אזלא לנדבד הונא אמר דר' ס'ל
לז"ל גס לר' ישמעאל אזיטורין ליה
לנדבד הונא ומאי קא"ל ר"ע דאינו
נזרק רק הא נזרק ונזק שיון דהוא
אחא דרשא אחרינא דכרי הונא
וי"ל דלמאי דפרישות אחי שפיר דר"ע
טעה דבדרי ר' ישמעאל וסבר דלית

אליה הילכתא דחמש חטאות ולא אייתי קרא דרך אלף למעוטי
 ומקצרה והי"ק ולירדך דלית לך ההכלה ומצרכת רק לומר דלא קרב
 אינו צריך רק דשפיר מצי למידרש מהוא בנאש גופיה בשלמא לרד"י
 דלית לך הילכתא בחמש חטאות מחמת ובאשם לך צריכא לך קרא
 יהוא למעוטי אשם המקצרה דנפקא ליה הילכתא דלא קרב אשם
 ודורשין הוא לכדרכ הוגא ובי אחא קרא דרך לעשה אלף לירדך
 דלית לך הילכתא אלף דנשא קרבא לאסור הקצרה אינו צריך
 ולקח טעון שחדרש משפט מותרת אשם מרוב ההכוח בנאש גופיה
 ויחזיק משדורש לכדרי הוגא: **ובי אחא** קרא אשם שניתה דרעיה.
 דק"ל חטאת שמתו בעליה נחשברו בעליה עברה שנתה חמות וכל
 ששחטא מתה בנאש רועה והיינו ניחא לרעיה שנתה לרועה
 כגון אשם [שנאדר] ונחשברו בעלייו בחזר אחרי כן מנא? רועה
 בולאשטריך שירעה עד שיסאבא ויציא דמיו ושלח [וקאמר] רב
 יהוא דאש אחר שנתקו ונתנו למרעה בבהמות לקחו ושחטו [וסאב]
 כשר והיו עולה כיון שלנסוף דמיו היו נופלין לעולה: **ביתק אין** א
 יצחק א דאב"ק הוא בהיינו יהא. והיינו אשם ופסול פירוש
 אמוראויא שמע? ל' מדלא קאי לכי אחא הוא לאמשעינך דעבי ניחוק
 קשה להא יצחק דלמה לך קרא דנאש הוא הילכתא דלא חול
 ששחטא מתה דהיינו נחשברו בעליה רועה אלמא דעבי ניחוק
 ונתו דנפ"ק לשבועות (דף ג.) ו' קאמר א"ה כי לא ניחא גמי
 ומשני גזירה אחרת אטוי לפני כפרה אלמא דניחוק לא היו
 אלא מדרבנן בעלמא והכא מסיק ליה מקצרה דהוא וואשת נמי קשה
 יהוא הלא היה דעבי ניחוק ופי' ר"מ [דהילכתא] נישני נכל שבחטא
 מחמת בנאש עולה בלא שום ניחוק והא דקאמר הש"ס בנאש
 רועה שחטא דגזרו רבנן דעבי [רעיה] שחטא שחטא דלחזר כפרה
 אטוי לפני כפרה והכא אומר ר"מ דלא גרסין ניהא אין לא ניחא לא
 דודאי לא מקצרה בלא שום ניחוק אלף רבנן גזרו דעבי ניחוק לרעיה
 ואלא הלא היה דעבי ניחוק ופי' ר"מ [דהילכתא] נישני נכל שבחטא

כדמחיה בפ"ק דשבוט (ס) דקאמר גזירה לאחר כפרה אטו לפי
נעמי עקירה וזמני צמיתיה דרב הונא שחטו לשם עולה כשר ה' וגרסין
בזבול עקירה נמי כשר לעולה! ואיכא למ"ד האם בפסחים דרב הונא לא
הוסיף גרסין מ"ע והכי פירושא מ"ט לא נע' עקירה הוילא ויהי אם
דלמך קרא הוא בנזיומו יהא שיהא לאחר כפרה
עולה יהא בלא שום עקירה כ"ז למר בין למר נימוק לרעיה לה
פירוש דקטומים יפלא לנדה: וזו ליכא והאמינא וסאחר שיהא קינין לה
ואהפרכי מעות לקטו בעדו ד' וטעמיה: [רנח] בזבול עולה כשר
השפירש המעות תחילה אמר הרי אלו לנצנעו ויהי ידיו להביא ב
זבולן נמי אחרי: מטאם בהמה או עולת בהמה דפ"ל אבל אמר קרא
ולאכשעיר לא יוכל להביא מכוין מטאם בהמה או עולת בהמה דלא
אכלא אמר אלו לקטנו מירוח א"ן ידיו להביא בזבול שלמים ובה' מרף
עולתו! משמע דאין יכול להביא מכוין מטאם מיירי דלמך [לקטנו]

מי שאמר פרק רביעי נזיר

אכל ו**ולדי** **קדשים**. יעלו לבית הכחירה וימחו דכחיה) **תא** ו**בא**: **קמ"ל**. ו**ישית** **עולומיד** **דשרי** **לבו** **לעולה** (ו**שולמים**): **אלא** **אי** **והמלכא**. ו**לא** **קמ"ל** **מקרא** ה"א **הילכתא** **למיתא** **אולה** **ולד** **מטא** **ואשם** **רועה** **ואכל** (ואי **אקריביה** **לא** **למיכ** **עלה**: **קמ"ל** **קרא**. **דכחי** **קס**) **ואין** **רק** **אלא** **למעט** **דהי** **הוא**

וולדי קדשים בבית הבחירה קמ"ל דלא
 קתני יכול אף וּלְד חטאת ותמורת אשם
 כן ת"ל רק למה לי קרא "הילכתא גמירי
 לה וּלְד חטאת למיתה אויל הכי נמי וקרא
 לאשם הוא דאתא ^אאשם נמי הילכתא
 גמירי לה כל שאילו בחטאת מתה באשם
 רועה ^א אלא אי מהילכתא הוה אמינא
 הילכתא ואי אקריביה לא ליחיבי עליה
 ולא כלום קמ"ל קרא דאי מקריב ליה קאים
 עליה בעשה: ר"ע אומר אינו צריך הרי הוא
 אומר אשם הוא בהוייתו יהא: למה לי קרא
 גמרא נמירין לה כל שבחטאת מתה באשם
 רועה הכי נמי וכי אתא קרא לדרב
^בדאמר רב הונא אמר רב 'אשם שניתק
 לרעייה ושחמו לשם עולה כשר מעמא
 דניתק הא לא ניתק לא דאמר קרא הוא
 בהוייתו יהא אמר מר הלכה היא בנזיר ותו
 ליכא והתניא 'ושאר חיבי קנין שבתורה
 שהפריש

ועולה ולעשותו כליל כעולה אפילו לכתחילה משום דזה זכר וקדש
קדשים וזה זכר וקדש קדשים דנאשם ועולה ויהא נקבה אבל שאר
קדשים קדשים ששחטן לשם עולה אסור לזרוק להם לשם עולה ואינן
לכליל כעולה דכשרין הן כי שחטן לשם עולה אלא שלש עליו עליו בעלמם
לשם חובה" אבל אין ויאלץ תמורתן הראשונה אלא בחזקתן קיימו:
טעמא דניחא הא לא ניחא. לא שרי לזרוק דמו ולעשותו כליל כעולה
דלמרא קרא הוא בהדימוי יהא אבל בני שאר זבחים לעלושם אסור
לעשותם " עולה שאש"ם ששחטן לשם עולה אסור לשנות ולזרוק
ידקדקן לשם עולה כדלמרא בתמכת זבחים (דף ג. כ) כל ימי לישתי ויחליץ
הילכך לא איזכרך למיכת איהו בהדימוי יהא: ע"ה ניחא ושחטו לשם
עולה כשר. לזרוק דמו לשם עולה אבל לא ניחא פסול משום לשם
קדש לא מצי וריק ליה שהרי נתכפרו בעליו ולשם עולה לא דלמרא
אקרא הוא בהדימוי יהא דכשם שקדש שנתכפרו אש שחטו לשם
עולה אינו אלא לשם אשם כי נמי כי נתכפרו הואיל ולא ניחא
לאחרי הוי בחזקת אשם ואינו זורק לשם עולה ולשם אשם נמי לא
יהא נתכפרו אלא הדין יספיק ויהבשר יספיק אבל שאר קדשים כגון
פסחן שזוקק לרבייה אפילו לא ניחא מתפסח לשם אשם כשר לזרוק
לשם עולה לשם אשם ולהקטירו לשם שלמים. ויחי קטור לר"ע ע"ה
איכא למימר אי מהילכתא ה"ה כי דמיא נמי אשם הוא(א)
וקרב ואין תמורתו קריבה ויאלוהי הכה מכלל עשה עשה ויחל"ע
ליכא למימר דא בדשלמא לא"ק דקא יליף מועשית עולותין דהא כתיב
עשית בקרב ועשית להכי איכא לשמעט פ דקא יליף בעשה אבל
לר"ע ליכא למימר הכי דהא לא כתיב בקרב אלא כתיב הוא
וקרב בקרב אלא הוא לאחור: אמר מר הלכה היא כגזיר. דאש"ם שדמי
מנחת מעורבים בהן יפלו לגבה: וכו' ליכא. אלא כגזיר והאיכא
הא דמיא: ויפאר חייבי קייני שכתורה. שהן בעולה ויורד:

ספרה ובפסחם פ' אלו דברים (דף עג: וס.) איכא למ"ד דרב הונא
מ"ע ולדריה הכי פירוש מ"ע צני עקירה שצריך שיחטמו לשם עולה
ויזה הוויית אסא עד שיעקרו בפיורם שם עולה אה מכלמא איה
בזה עקירה וחסא במילייה דרב הונא שחטו סתם כשר לעולה ולדריה
סם עליו דאי מוסא הילמא דרשניט [דקרבן] עולה אימא דווקא ע"י
עומד לעולה (והיה) אף לפני עקירה כמו שעמד להיות כשיסאב
צני אלא מדרכן בעמלא דפרשיון! **אמר** רב הצבה היא בניה.
רבה. כגון מנורה שמיצא לעשרתו חטאת העוף ועולת העוף אם כל
הבמה היא. והעולה יצא מניו! ו איצריך לומר שבעה
לן פרייה אחת של חטאת או של עולה ולכן כשהעיר יצא בזה
לרעמו שבעת הפרשה מיד כל מקצת דמיו לחטאת ומקצת לעולה
מיתרין מפני שראוי להוציא שולמים אלא היכא דאמר לניירותו
קלפי (ימא דף טז.) מוסף? ומביא חובונו מדמי חטאתו ואין מוסף?
לרעמו? אי"ג שהפריש מקצת לחטאת ומקצת לעולה. ע"כ הגה"ה

מת

מסורת הש"ס

(א) וַיִּקַּח קִי: כְּסוּתוֹת. תְּמוּדָה ית. (ב) תְּמוּדָה ית. וְחִמִּים ה': קִיב. קִטוּ: מִנְחוֹת. ד. פִּחִים עֲג. (ג) וְדָחִים יא. (ד) שֶׁס. (ה) שֶׁס. (ו) וְיִקְרָא ה': וְחִמִּים ז. (ז) וְיִשְׁעֵי חוֹם פִּחִים עֲג. ד"ה אֶשֶׁשׁ וְחֹם שְׂנוּעוֹת יב. ד"ה אֶשֶׁשׁ וְחֹם וְחִמִּים ה': ד"ה הַגִּי' יִתָּק וְחֹם' מִנְחוֹת ד. ד"ה אֶשֶׁשׁ שִׁתָּק וְיִכ' כְּסוּתוֹת וְחֹם מִנְחִים ית. ד"ה יִתָּק.

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אשם שניתן
ויהי שהקדשו וישו וחסדו
(ב) והוא עם ד"ה כשר:
(ג) ד"ה ולחמך קרנך
מורה אשם עליו ופסול
הוא ואינו כלל כעולה
דאשם כדכשרים ק' כלל
רש"י ד"ה אשם שניתן
המקור ויהי אשם עולה
כדאמרן הילוך לא
האריך כלל הויטא
ע"ה נמק' (א) ד"ה
הוא קרב ויהי אשם הוא
הוא קרב ויהי דלא כמיו
הוא:

הגהות מהר"ב

[illegible]

הגהות התוספות

1. צ"ל נחמסר לרועה.
2. מינה כהם נראה מיותר
- וע"י בתום שאלו. 3. צ"ל
- היה. 4. צ"ל וכן. 5. תיבת
- לוחי נחמק. 6. צ"ל איתא
- מוסיף כי. 7. צ"ל ואין
- מוסיף ומביא חובתו מדמי
- טולחו. 8. צ"ל לקדנשת
- טומחתו.



Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones